

Mežu nozares līderi Latvijā pērn – Ventspils, Kuldīgas un Ropažu novadi

Mežu nozare jeb mežsaimniecība un kokapstrāde tradicionāli ir viena no Latvijai nozīmīgākajām nozarēm – tā veido ievērojamu daļu no reģionu eksporta un ir izklaidēta vienmērīgi pa visu valsti. Luminor bankas novadu un nozaru pētījumā noskaidrots, ka, lai gan pagājušais gads kopumā mežu nozarei bijis sarežģīts, atsevišķu apakšnozaru vai veiksmīgu uzņēmumu dēļ pozitīvi izcēlušies trīs novadi: Ventspils, Kuldīgas un Ropažu novadi.

“Pagājušais gads pasaules tirgus notikumu dēļ nebija labākais laiks Latvijas preču eksporta nozarēm, jo īpaši mežu nozarei – galvenokārt tādēļ, ka pasaules mājokļu tirgus pārgāja no ļoti straujas attīstības uz atdzišanu. Jo īpaši šīs grūtības iespaidojušas Vidzemi, kur ir ļoti attīstīta būvgaldniecība jeb māju detaļu ražošana un pašu māju ražošana – pēc ļoti veiksmīga 2020.-2021. gada pagājušajā gadā šajās apakšnozarēs redzams gan pārdošanas apjomu kritums, gan algu fonda stagnācija,” analizē pētījuma autors, **Luminor bankas ekonomists Pēteris Strautiņš**.

Tikmēr mazāka mājokļu krīzes ietekme jūtama citos mežu nozares apakšvirzienos. Piemēram, lai gan arī zāgmateriālu ražotājiem iepriekšējais gads nav bijis no vieglākajiem, šo uzņēmumu algas manāmi pieauga, pateicoties “labo gadu” lēmumu inercei. Veiksmīgs gads bijis arī finiera un saplāksņa ražotājiem, kuri koncentrējas Rīgā un tās tuvākajā apkārtnē – šiem produktiem ir citi noieta tirgi, piemēram, transportlīdzekļu ražošana, kur pieprasījums aizvien pieaug. Arī Kurzemē, kur mežu nozare ir vienkāršāka – ir lielāka mežsaimniecības un zāģbaļķu pirmapstrādes daļa –, pagājušais gads bijis diezgan veiksmīgs.

Mērot algu ienākumu pieaugumu uz vienu pašvaldības iedzīvotāju (eiro/gadā), pērn nozares līderi bija trīs novadi. Ventspils novadā bija spēcīgs kāpums mežsaimniecības nozarē, ko, iespējams, izskaidro veiksmīga sakrītība. Savukārt Kuldīgas novadā nozarei jau vairākus gadus liels ieguvums ir saplāksņa ražošanas palielināšana Stiga RM rūpnīcā, bet kāpums pērn reģistrēts arī mežsaimniecībā un lielākajās zāģētavās. Tikmēr Ropažu novads ir svarīgākais palešu ražošanas centrs, un tā ir viena no plaukstošākajām kokapstrādes produktu grupām pēdējā desmitgadē.

Kā norāda P. Strautiņš, kopumā pēdējie 10 gadi mežu nozarei bijuši pārsteidzoši veiksmīgi, piedzīvota ilgstoša augšupeja un ievērojami pieaudzis algu fonds. Tagad gan pasaules tirgus notikumu dēļ nozari piemeklējis grūtību periods, kas gan apakšnozarēs izpaužas krasi atšķirīgi. Plātņu ražotājiem nav pamata sūdzēties par pašreizējo tirgus situāciju. Taču kokzāģētavas spiež pārdošanas cenu un ražošanas izmaksu “šķēres”, bet māju, to elementu un mēbeļu ražotājus vistiešāk skar mājokļu tirgu atdzišana eksporta tirgos, tur situācija ir visskarbākā.

Mežu nozare ir un būs nozīmīgs ienākumu avots Latvijas reģioniem, taču aizvadīto divu gadu notikumi signalizē, ka no šīs nozares izteikti atkarīgajiem apvidiem Latvijā, jo īpaši Vidzemes austrumu novadiem ir jācenšas diversificēt to eksporta ienākumu avoti. Ienākumus no koksnes produktu pārdošanas stipri ietekmē pasaules ekonomikas cikli, tāpat riskam tos var pakļaut vētras un kaitēkļu savairošanās – ar visiem šiem izaicinājumiem nozarei ir bijis skaudri jāsaskaras nesenā pagātnē.

Ar pētījuma prezentāciju ir iespējams iepazīties [šeit](#).

Par Latvijas novadu un nozaru pētījumu

Ilgadējā Luminor bankas Latvijas novadu un nozaru pētījumu mērķis ir sniegt ekonomisku apskatu par novadu un pilsētu attīstību, mērot tajos strādājošo eksportējošo uzņēmumu algu dinamiku. Līdzās pārskatam par aizvadītā gada notikumiem skaitļu valodā šoreiz tajā sniegti arī vispārinoši apraksti par reģionu izaugsmes stratēģijām un ekonomikas attīstību virzošo procesu dziļāko loģiku.

Papildu informācija:

Zelma Strupka
Luminor sabiedrisko attiecību projektu vadītāja
Tāl.: 29950107
E-pasts: Zelma.Strupka@luminorgroup.com